

Jadrarno padalstvo v Braslovčah

Jadrarno padalstvo je relativno mlad šport. Začetki segajo v 80. leta, ko so francoski alpinisti za skoke iz hribov začeli uporabljati padala za skoke iz letal. Kmalu so ugotovili, da se po nekaj izboljšavah teh padal, da odleteti nekoliko dlje kot samo nekaj 10 metrov. Proti koncu 80. let so prvo tako padalo že prinesli v Slovenijo in ga potem kopirali. Že v začetku 90. let so padalo prišla tudi Savinjsko dolino, še več, v Kamenčah, v občini Braslovče, je bila ena prvih proizvodnih linij jadralskih padal z lastnim razvojem, imenovana Sky Servis. Leta 1993 je v okolici že bilo toliko pilotov, da so se povezali v društvo jadralskih padalcev Dobrovlje – Braslovče. V tistem času je nastalo tudi prvo vzletišče na Dobrovljah pri kmetiji Jug – Rovšnik. Leta 2009 je društvo ugasnilo zaradi prenehanja letenja mnogih članov in zaradi ustanovitve mnogih klubov v okolici.

Padalstvo v Braslovčah je ponovno dobilo zagon leta 2014 z ureditvijo novega vzhodnega vzletišča, kjer je še danes. Iz ozke poseke je nastalo široko, odlično urejeno in izjemno priljubljeno vzletišče ne samo lokalnih ampak pilotov iz cele Slovenije in širše. Leta 2020 je posledično nastalo tudi novo društvo jadralskih padalcev Aves Braslovče, ki je tudi skrbnik vzletišča. Če ste se na kakšen sončni dan uzrli proti Dobrovljam, ste lahko opazovali cele jate jadralskih padalcev. Zakaj pa so tako priljubljene in zakaj ravno ta hrib?

Za lažje razumevanje najprej nekaj osnov o tem, kaj jadrarno padalstvo sploh je in kako deluje. Pilot iz hriba ne skoči ampak poleti. Padalo si razgrne na tleh, ga s pomočjo vetra dvigne nad sebe in se požene v prepad. Sedi pripet v udobnem sedežu, ki je s karabini povezan na vrvice te so pritrjene na padalo. Padalo ima profil krila, kot ptica ali letalo, ko se pomika naprej s tem ustvarja vzgon in zaradi tega lahko leti. Ampak padalo je ravno to, padalo, pomeni da stalno pada, kako torej pilot ostane v zraku več ur in odleti tudi več 100 kilometrov daleč?

Padalci izkoriščamo dve vrsti naravnih pojavov, veter in sončno sevanje. Prvi je enostaven, veter, ki piha proti hribu se pri tem preusmeri navzgor in padalci potem jadramo na tem vetru. Če je veter prešibak ali premočan ta vrsta jadriranja ni mogoča. Drugi pojav je sončno sevanje, to povzroči, da se določeni deli površja zemlje segrevajo močneje kot ostali, npr. asfalt se segreva močneje kot travnik. To povzroči razliko v temperaturi in ker je topel zrak bolj ploven kot hladen, se ta začne dvigovati, kot voda v bazenu ali morju, ki je pri površju bolj topla. Temu rečemo termični stebber. Na vrhu termičnega stebra se po navadi pojavi oblak, ker se tam zaradi mrzlega zraka v višinah, zračna vlaga začne spreminjati v kapljice. Jadramo lahko torej tudi na termičnih stebrih in dobri piloti lahko na teh stebrih odletijo zelo daleč.

Zakaj torej Dobrovlje? Vzletišče na Dobrovljah je obrnjeno proti vzhodu, kar pomeni da so za letenje primerni vetrovi vzhodnih smeri, ki se v naši dolini načeloma pojavijo kadar je lepo vreme in so zmernih jakosti. Neprimerni vetrovi so zahodnih smeri in po navadi pihajo močno in pred prihodom fronte. Pobočje se v smeri proti Vranskem kmalu obrne proti jugu, kar pomeni, da prejme veliko sončnega sevanja skozi cel dan, posledično se tam ustvari veliko termičnih stebrov. Dobrovlje pa so najbolj znane po svoji večerni termiki. To je poseben pojav, značilen za zgolj nekaj ostalih vzletišč. Sonce cel dan segreva površje, zvečer se to segrevanje zmanjša, veter skoraj ugasne, ozračje se začne hladiti, mrzel zrak se začne spuščati iz višin. Tisti veter, ki je še ostal začne iz celotne Savinjske doline zbirati preostalo toploto in jo potiskati proti Dobrovljam, ta je plovna in se dvigne na spuščajočem se mrzlem zraku, svoje doda še obširen gozd, ki je toploto zbiral cel dan in jo proti večeru postopoma sprošča. Jadranje na večerni termiki je ena najbolj prijetnih oblik letenja, primerna za začetnike in občasne letalce kot

DJP AVES BRASLOVČE
Grajska vas 24A, 3303 Gomilsko
Mat. št.: 4123336000
Dav. št.: 23027959
IBAN: SI56 6100 0002 4791 510
aves.braslovce@gmail.com

tudi za brezskrbno uživanje boljših pilotov. V nasprotju z njo je jadranje na vetru ali termičnih stebrih lahko zelo turbulentno in nevarno za neizkušene pilote, saj dviganja dosega 5 m/s in več.

Dobrovlje zaradi svojih ugodnih značilnosti za jadrno padalstvo in odlične urejenosti infrastrukture, tako vzletišča kot pristanka, privabljajo čedalje več pilotov. Samo v letu 2020 smo zabeležili več kot 1500 prijavljenih poletov, kar je povprečno skoraj 5 vsak dan! Infrastruktura omogoča tudi šolanje pilotov, tukaj smo mnogi piloti opravili svoj prvi polet. Jadrno padalstvo je edini šport kjer lahko letiš s pticami, brez brnenja motorja in ure in ure občuduješ naravo. Je najcenejša oblika letenja in je izjemno dostopno, saj po koncu letenja opremo enostavno zložiš v nahrbtnik in greš domov. Nahrbtnik lahko tudi neseš na vzletišče in s tem združiš prijetno s koristnim. Da postaneš pilot jadrnega padala je potrebno zgolj nekaj poguma, nekaj vikendov prostega časa in volja. Ko pridobiš izpit in kupiš opremo, lahko brezplačno poletiš skoraj z vsakega hriba in mirno odjadraš v dolino. Če še niste prepričani ali je to za vas pa lahko občutke doživite v tandemske poletu.